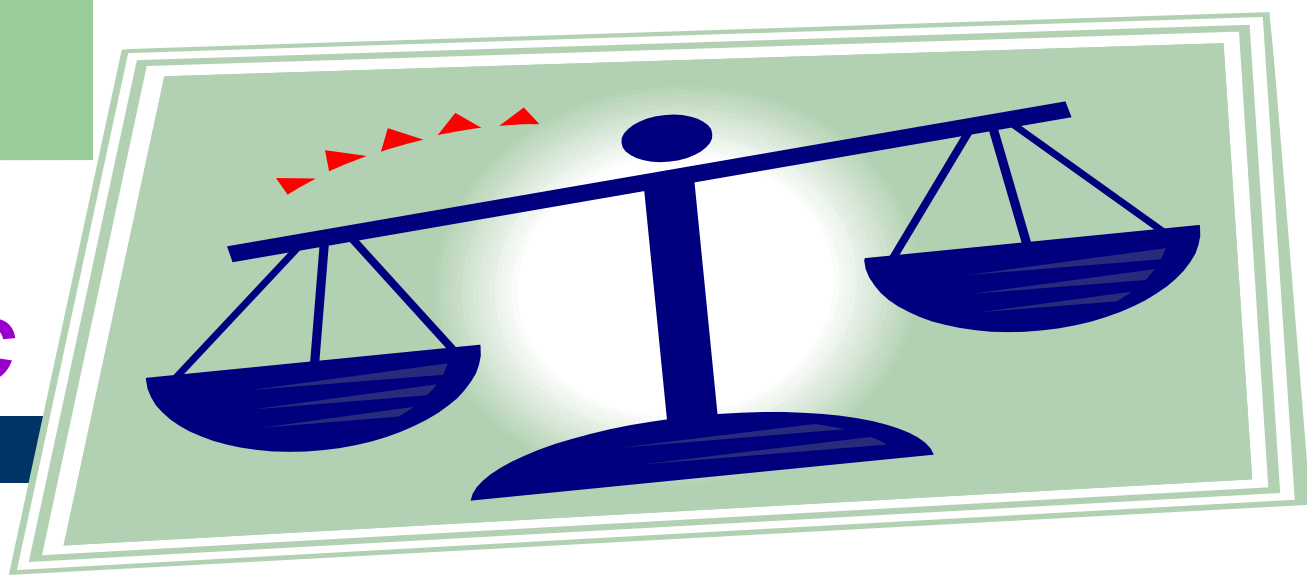

MÔN HỌC

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

HAMMURABI

Bộ luật Hammurabi (*Codex Hammurabi*)
1796 TCN → 1750 TCN

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

論

五

志

五

五

五

五

BÀI 2

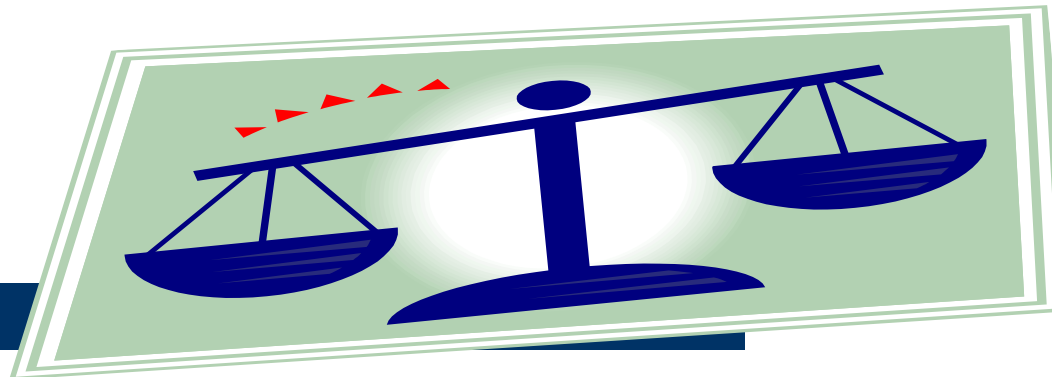

NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ PHÁP LUẬT

BÀI 2

NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ PHÁP LUẬT

NỘI DUNG

I

NGUỒN GỐC, KHÁI NIỆM PHÁP LUẬT

II

BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

III

THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

IV

CHỨC NĂNG, VAI TRÒ CỦA PHÁP LUẬT

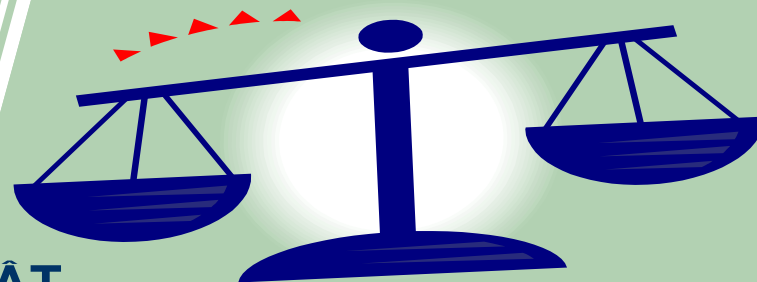
V

QUAN HỆ PL - CÁC HIỆN TƯỢNG XH KHÁC

VI

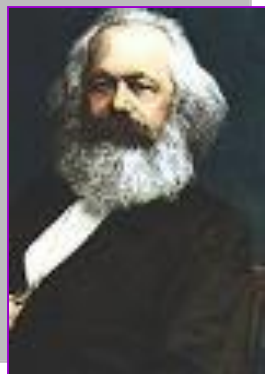
Kiểu PHÁP LUẬT, HÌNH THỨC PHÁP LUẬT

BÀI 2

I. NGUỒN GỐC, KHÁI NIỆM PHÁP LUẬT

1.1. NGUỒN GỐC CỦA PHÁP LUẬT

Nhà nước & Pháp luật

Có cùng nguồn gốc

Nguyên nhân -> Nhà nước

***Nguyên nhân dẫn đến sự ra đời
của Pháp luật***

1. NGUỒN GỐC CỦA PHÁP LUẬT

LỊCH SỬ XÃ HỘI LOÀI NGƯỜI 5 HÌNH THÁI KINH TẾ - XÃ HỘI

★ CỘNG SẢN NGUYÊN THUỶ

★ CHIẾM HỮU NÔ LỆ

★ PHONG KIẾN

★ TƯ SẢN

★ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

CHƯA CÓ NHÀ NƯỚC, PHÁP LUẬT, BỘ LẠC, THỊ TỘC DUY TRÌ CUỘC SỐNG DỰA TRÊN CÁC QUI ƯỚC CỘNG ĐỒNG

XÃ HỘI PHÁT TRIỂN -> TƯ HỮU -> PHÂN CHIA GIAI CẤP -> NHÀ NƯỚC RA ĐỜI.

NHÀ NƯỚC CHỌN QUI TẮC CÓ LỢI CHO GIAI CẤP MÌNH THÀNH QUI TẮC XỬ SỰ CHUNG, ĐỒNG THỜI BAN HÀNH RA QUI TẮC MỚI BUỘC MỌI NGƯỜI TUÂN THEO

LỊCH SỬ XÃ HỘI LOÀI NGƯỜI TRẢI QUA 5 HÌNH THÁI KINH TẾ XÃ HỘI

XHCN

TBCN

PK

CHNL

CSNT

HÀ NỘI - TIỀM NĂNG VÀ CƠ HỘI ĐẦU TƯ

HÀ NỘI TRONG QUÁ TRÌNH ĐỔI MỚI

Việt
từ nước ngoài

HÀ NỘI - THÀNH PHỐ VĨ HÒA BÌNH

TRIỂN VỌNG HÀ NỘI 2010

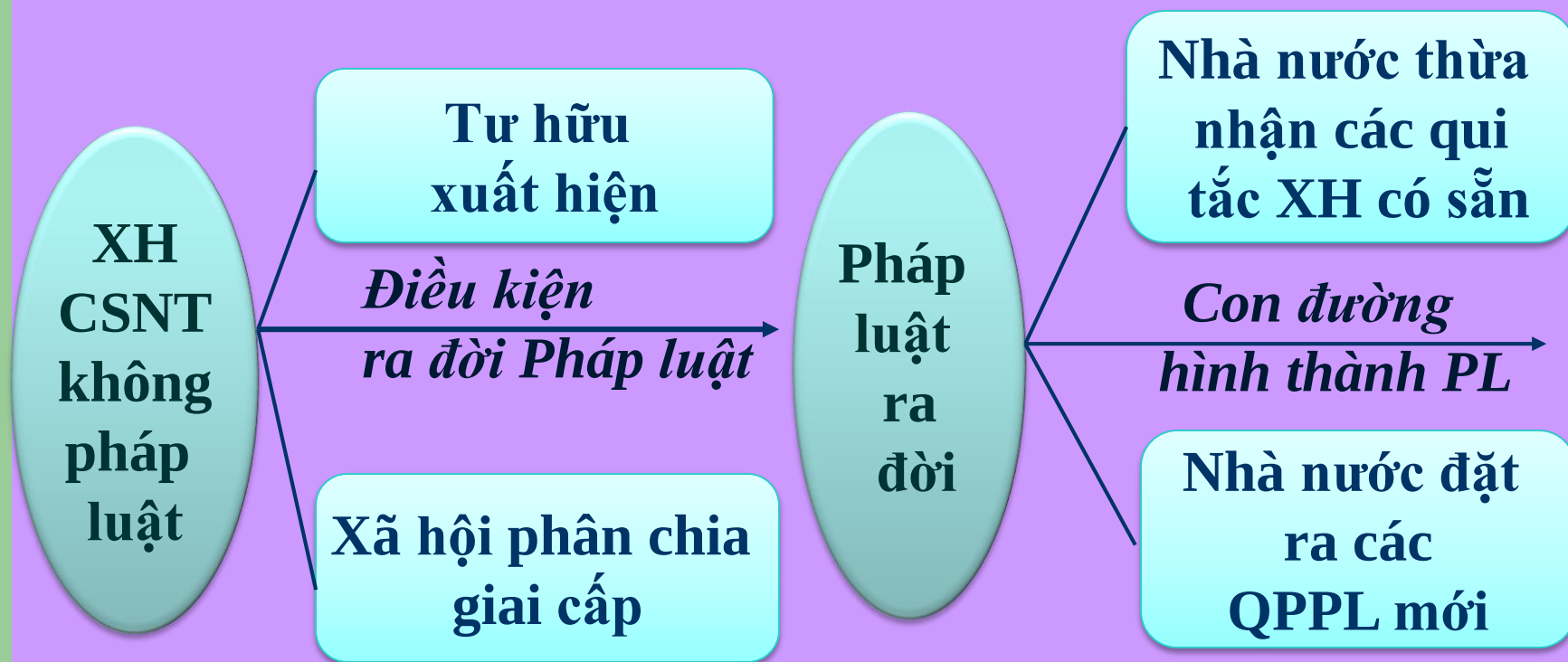
ĐẠO ĐỨC
TẬP QUÁN...

CHƯA CÓ NHÀ NƯỚC & PHÁP LUẬT

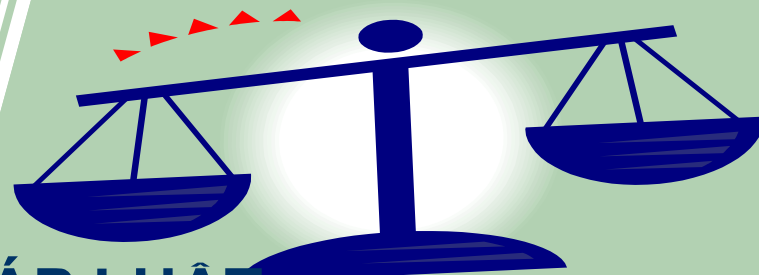
11 March 2021

TS. NGUYỄN NAM HÀ - HUFI

Con đường hình thành pháp luật

BÀI 2

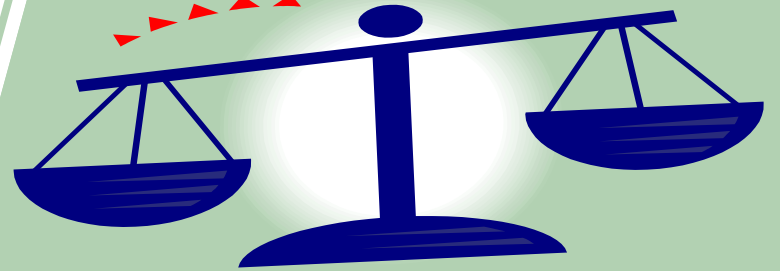
I. NGUỒN GỐC, KHÁI NIỆM PHÁP LUẬT

1.2. Khái niệm pháp luật

Pháp luật là hệ thống các quy tắc xử sự mang tính bắt buộc chung, do nhà nước đặt ra, hoặc thừa nhận, thể hiện ý chí nhà nước, được nhà nước bảo đảm thực hiện, nhằm điều chỉnh các quan hệ xã hội.

BÀI 2

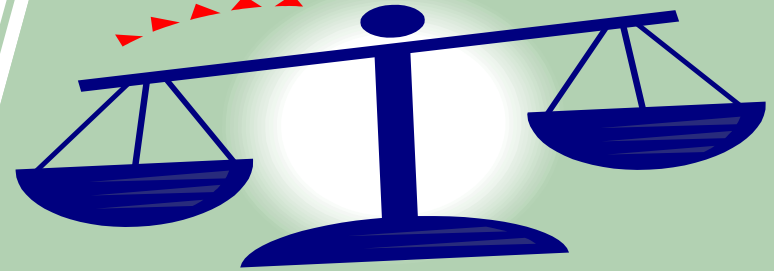
II. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

**BẢN CHẤT
GIAI CẤP**

**SONG SONG
TÒN TẠI**

***BẢN CHẤT
XÃ HỘI***

BÀI 2

II. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

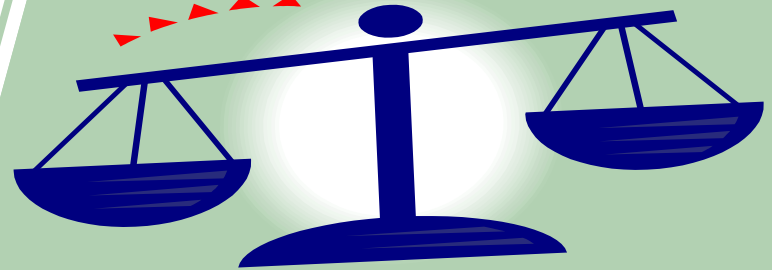
2.1. BẢN CHẤT GIAI CẤP

**KHÔNG CÓ PHÁP LUẬT TỰ NHIÊN HAY
PHÁP LUẬT PHI GIAI CẤP**

***PHÁP LUẬT LÀ Ý CHÍ CỦA GIAI CẤP THỐNG
TRỊ ĐƯỢC ĐỀ LÊN THÀNH LUẬT, MÀ NỘI
DUNG CỦA NÓ ĐƯỢC QUI ĐỊNH BỞI CÁC
ĐIỀU KIỆN VẬT CHẤT XÃ HỘI...***

BÀI 2

II. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

**BẢN
CHẤT
GIAI
CẤP**

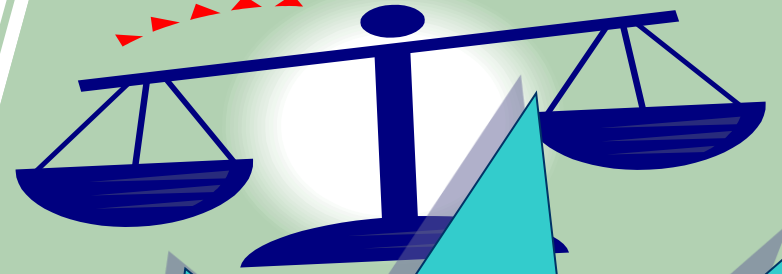
THỂ HIỆN

***PHÁP LUẬT PHẢN ÁNH Ý CHÍ CỦA
GIAI CẤP THỐNG TRỊ***

**THỂ CHẾ HOÁ THÀNH VĂN BẢN
PHÁP LUẬT**

***HƯỚNG ĐIỀU CHỈNH CÁC QUAN HỆ
XÃ HỘI PHÁT TRIỂN PHÙ HỢP VỚI Ý
CHÍ CỦA GIAI CẤP THỐNG TRỊ***

BÀI 2

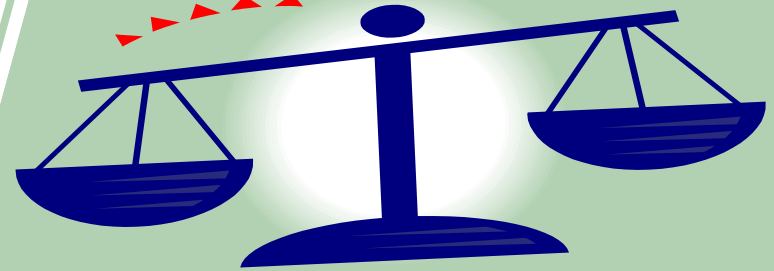
II. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

1. BẢN CHẤT GIAI CẤP

PHÁP LUẬT - Ý CHÍ
CỦA GIAI CẤP THỐNG TRỊ NHƯNG
KHÔNG PHẢI DO GIAI CẤP THỐNG TRỊ
TỰ NGHĨ RA MÀ PHÁT SINH
TỪ THỰC TIỄN ĐỜI SỐNG XÃ HỘI.
**PHÁP LUẬT VỪA MANG
TÍNH CHỦ QUAN VỪA
MANG TÍNH KHÁCH QUAN**

BÀI 2

II. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

2. BẢN CHẤT XÃ HỘI

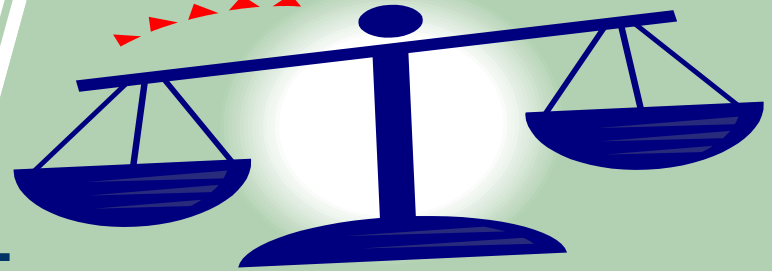
- THỂ HIỆN**

**PL LÀ CÔNG CỤ, PHƯƠNG TIỆN ĐỂ
TỔ CHỨC ĐỜI SỐNG XÃ HỘI**

**PHÁP LUẬT
THỂ HIỆN Ý CHÍ VÀ LỢI ÍCH CỦA CÁC
GIAI CẤP, TẦNG LỚP
KHÁC NHAU TRONG XÃ HỘI**

**Thể hiện rõ nét hay không
hoàn toàn tùy thuộc vào bản
chất Nhà nước đó**

BÀI 2

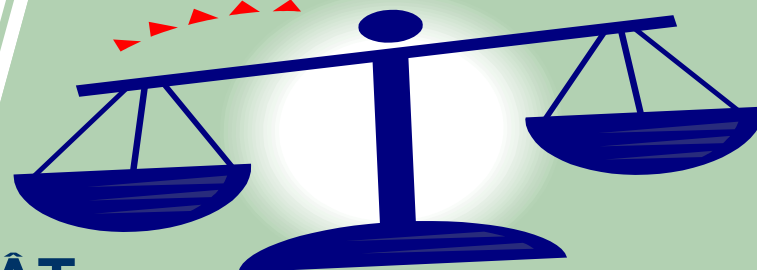

III. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

**LÀ NHỮNG ĐẶC ĐIỂM ĐẶC TRƯNG CỦA PL
NHỜ ĐÓ MÀ PL CÓ NHỮNG ƯU THẾ VƯỢT TRỘI
VÀ CĂN CỨ VÀO ĐÓ ĐỂ PHÂN BIỆT
PL VỚI CÁC QUI TẮC KHÁC KHÔNG PHẢI LÀ PL**

- ☐ **TÍNH QUI PHẠM PHỔ BIẾN**
- ☐ **TÍNH CƯỜNG CHẾ**
- ☐ **TÍNH XÁC ĐỊNH CHẶT CHẼ VỀ MẶT HÌNH THỨC**

BÀI 2

III. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

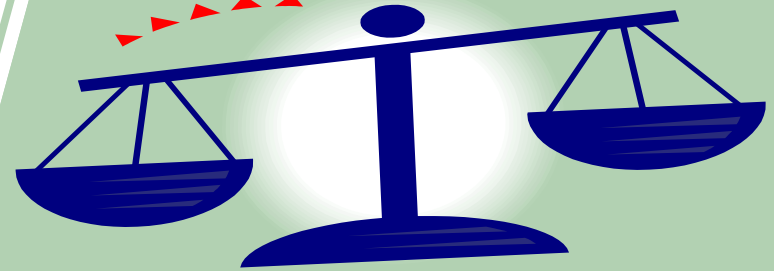
1. TÍNH QUI PHẠM PHỔ BIẾN

■ QPPL LÀ KHUÔN MẪU, MÔ HÌNH,
THƯỚC ĐO CHO HÀNH VI

■ NỘI DUNG QPPL XÁC ĐỊNH GIỚI
HẠN CHO HÀNH VI XỬ SỰ CỦA MỌI
CHỦ THỂ: CHO PHÉP, CẤM, BẮT
BUỘC...

■ QPPL ĐƯỢC ÁP DỤNG TRONG
KHÔNG GIAN RỘNG, THỜI GIAN DÀI

BÀI 2

III. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

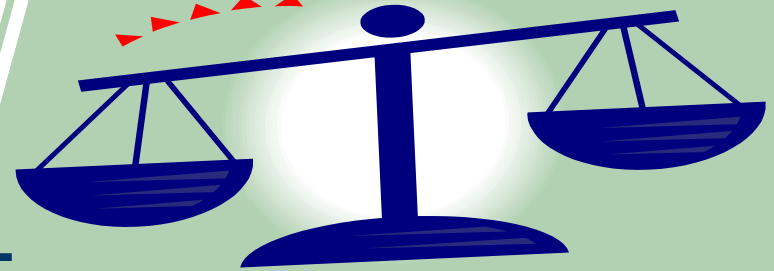
2. TÍNH CƯỜNG CHẾ

THỂ HIỆN

VIỆC THỰC HIỆN
PHÁP LUẬT **KHÔNG**
PHỤ THUỘC VÀO
Ý MUỐN CHỦ QUAN
CỦA CON NGƯỜI

PHÁP LUẬT
DO NN BAN HÀNH
VÀ BẢO ĐẢM
THỰC HIỆN

BÀI 2

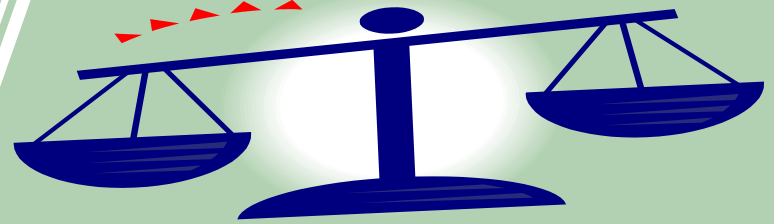
III. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

**3. TÍNH XÁC
ĐỊNH CHẶT
CHẼ VỀ
MẶT HÌNH
THỨC**

**TỒN TẠI CHỦ YẾU LÀ Ở DẠNG VĂN
BẢN -> ĐƯỢC BAN HÀNH THEO
TRÌNH TỰ THỦ TỤC NHẤT ĐỊNH**

**NGÔN NGỮ TRONG VBPL ĐƯỢC
THỂ HIỆN CHÍNH XÁC, NGẮN GỌN,
DỄ HIỂU, MỘT NGHĨA...**

BÀI 2

IV. CHỨC NĂNG, VAI TRÒ CỦA PHÁP LUẬT

1. CHỨC NĂNG CỦA PHÁP LUẬT

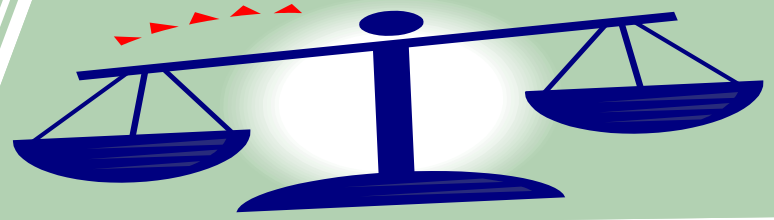
★ **CHỨC NĂNG ĐIỀU CHỈNH**

★ **CHỨC NĂNG BẢO VỆ**

★ **CHỨC NĂNG GIÁO DỤC**

BÀI 2

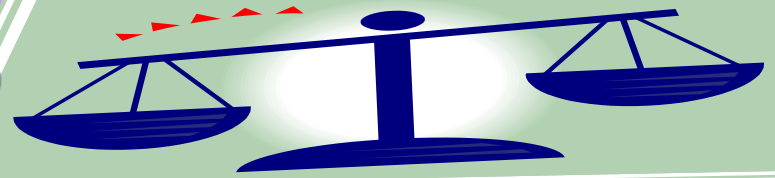

III. CHỨC NĂNG, VAI TRÒ CỦA PHÁP LUẬT

2. VAI TRÒ CỦA PHÁP LUẬT

- ★ *PHƯƠNG TIỆN CHỦ YẾU ĐỂ NHÀ NƯỚC QUẢN LÝ MỌI MẶT ĐỜI SỐNG XÃ HỘI*
- ★ *PHƯƠNG TIỆN BẢO VỆ CÁC QUYỀN, LỢI ÍCH HỢP PHÁP CỦA CÔNG DÂN*
- ★ *CƠ SỞ HOÀN THIỆN BỘ MÁY NHÀ NƯỚC*
- ★ *CƠ SỞ TẠO LẬP QUAN HỆ ĐỐI NGOẠI*

BÀI 2

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

1 - QUAN HỆ PHÁP LUẬT VỚI KINH TẾ
2 - QUAN HỆ PHÁP LUẬT VỚI CHÍNH TRỊ

3 - QUAN HỆ PHÁP LUẬT VỚI NHÀ NƯỚC
4 - QUAN HỆ PHÁP LUẬT VỚI ĐẠO ĐỨC

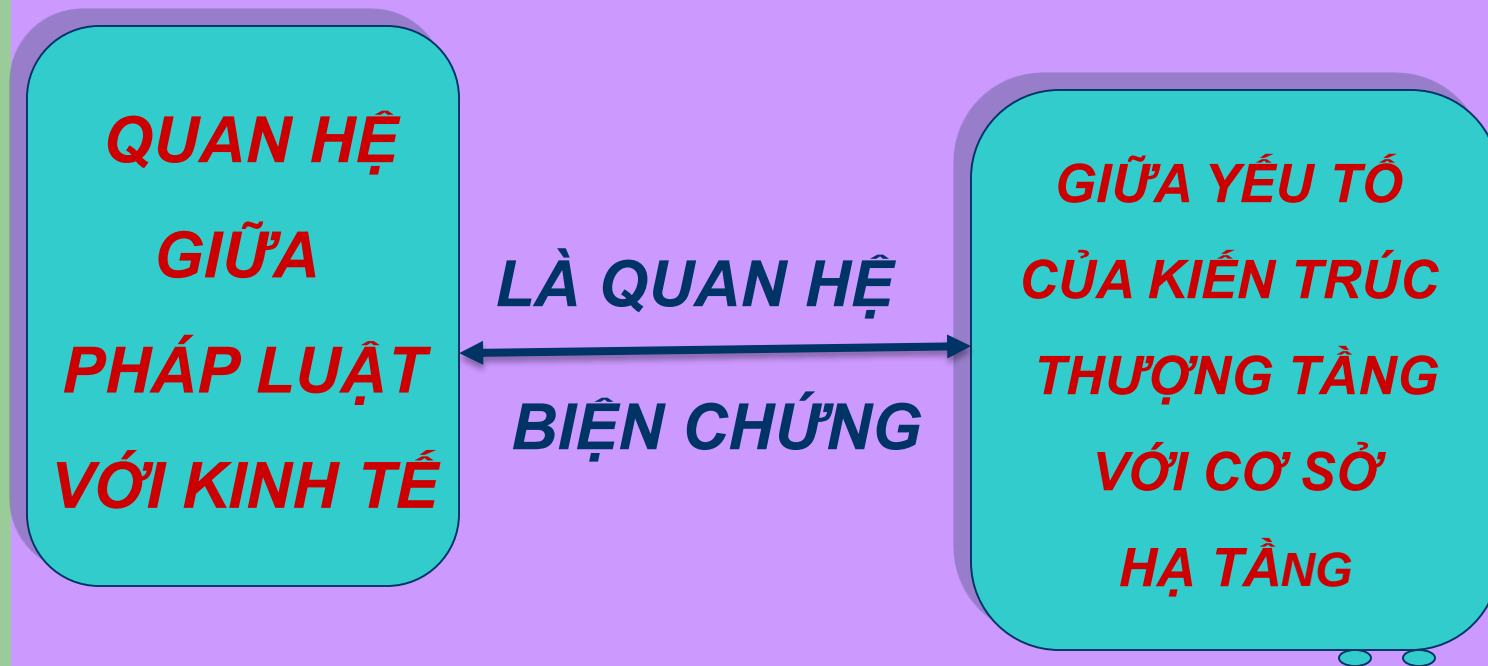

BÀI 2

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

1. QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI KINH TẾ

BÀI 2

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

1- QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI KINH TẾ

KINH TẾ QUYẾT ĐỊNH PHÁP LUẬT
KINH TẾ THAY ĐỔI -> PHÁP LUẬT THAY ĐỔI

PHÁP LUẬT TÁC ĐỘNG TRỞ LẠI ĐỐI VỚI NỀN
KINH TẾ, THÚC ĐẨY NỀN KINH TẾ PHÁT TRIỂN
NẾU PHÙ HỢP VÀ NGƯỢC LẠI CÓ THỂ KÌM Hãm
NẾU KHÔNG PHÙ HỢP

BÀI 2

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

2- QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CHÍNH TRỊ

**QUAN HỆ GIỮA
PHÁP LUẬT
VỚI CHÍNH TRỊ THỂ
HIỆN TẬP TRUNG
NHẤT TRONG MLH
GIỮA ĐƯỜNG LỐI
CHÍNH SÁCH CỦA
ĐẢNG CẦM QUYỀN
VỚI PL CỦA NN**

★ **ĐƯỜNG LỐI, CHỦ TRƯỞNG CỦA
ĐẢNG CẦM QUYỀN CÓ Ý NGHĨA CHỈ
ĐẠO TRONG VIỆC XÁC ĐỊNH NỘI
DUNG CỦA PHÁP LUẬT**

★ **PHÁP LUẬT THỂ CHẾ HOÁ
ĐƯỜNG LỐI CHỦ TRƯỞNG CỦA
ĐẢNG CẦM QUYỀN THÀNH Ý CHÍ
CHUNG - Ý CHÍ CỦA NHÀ NƯỚC**

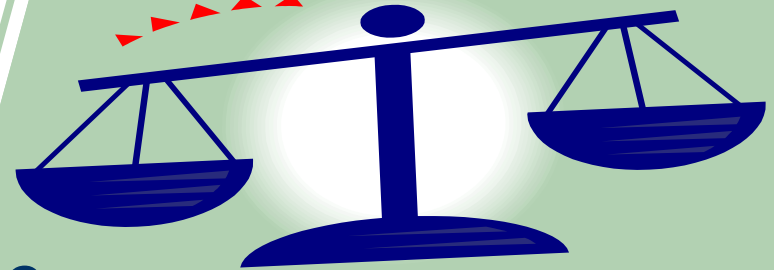
CHÍNH TRỊ LÀ LINH HỒN CỦA PHÁP LUẬT

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

3. QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI NHÀ NƯỚC

- **NN VÀ PL ĐỀU LÀ PHƯƠNG TIỆN CỦA QLCT VÌ: NN LÀ MỘT T/C CỦA QLCT CÒN PL LÀ CÔNG CỤ ĐỂ THỰC HIỆN QUYỀN LỰC ẤY NN VÀ PL TÁC ĐỘNG QUA LẠI VỚI NHAU**
- **+ NN SỬ DỤNG PL LÀ CÔNG CỤ CHỦ YẾU ĐỂ QLÝ MỌI MẶT ĐSXH. QUYỀN LỰC NN CHỈ CÓ THỂ ĐƯỢC TRIỂN KHAI VÀ PHÁT HUY CÓ HIỆU QUẢ TRÊN CƠ SỞ PL**
- + NGƯỢC LẠI NN TÁC ĐỘNG MẠNH MẼ ĐẾN PL, NN DÙNG QUYỀN LỰC CỦA MÌNH ĐỂ ĐẢM BẢO CHO PL ĐƯỢC TÔN TRỌNG VÀ THỰC HIỆN. NẾU KHÔNG CÓ NN, PL KHÓ ĐI VÀO THỰC TIỄN...**

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

4. QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI ĐẠO ĐỨC

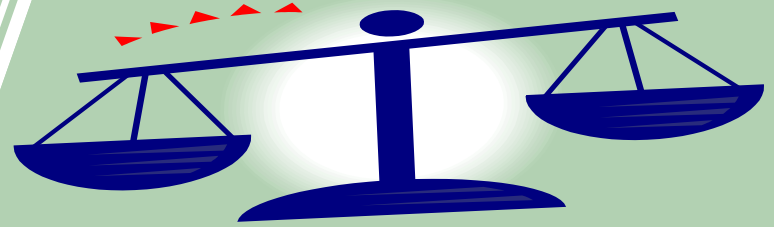
**Cùng
điều chỉnh
hành vi
ứng xử
của
con người**

HỖ TRỢ, BỔ SUNG

LỆ THUỘC NHAU

**PL phải dựa
trên nền tảng của
đạo đức đồng thời
những qui định của
PL sẽ làm cơ sở
cho việc hình thành
những giá trị chuẩn
mực về mặt đạo đức**

VI. KIỂU PHÁP LUẬT, HÌNH THỨC PHÁP LUẬT

1. KIỂU PHÁP LUẬT

KIỂU
NHÀ NƯỚC
ĐẶC TRƯNG
BẢN CHẤT
GIAI CẤP
HÌNH THÁI
KINH TẾ-
XÃ HỘI

CÓ 4 KIỂU PL

- ◆ *PHÁP LUẬT CHỦ NÔ*
- ◆ *PHÁP LUẬT PHONG KIẾN*
- ◆ *PHÁP LUẬT TƯ SẢN*
- ◆ *PHÁP LUẬT XHCN*

BÀI 2

VI. KIỂU PHÁP LUẬT, HÌNH THỨC PHÁP LUẬT

2. HÌNH THỨC PHÁP LUẬT

Hình thức pháp luật là các dạng tồn tại trên thực tế của pháp luật

CÓ 3 HÌNH THỨC PHÁP LUẬT

**TẬP
QUÁN
PHÁP**

**TIỀN LỆ
PHÁP
(ÁN LỆ)**

**VĂN BẢN
QUI PHẠM
PHÁP LUẬT**

**VĂN BẢN QPPL
HÌNH THỨC PHÁP LUẬT
TIỀN BỘ NHẤT**

CÁC HỆ THỐNG PHÁP LUẬT TRÊN THẾ GIỚI

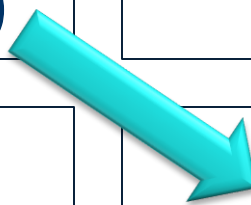
DÂN LUẬT
(Civil Law)

Luật châu Âu lục địa
(Continental Law)

THÔNG LUẬT
(Common Law)
Luật Anh – Mỹ
(Anglo-Saxon)

**LUẬT
HỒI GIÁO**
(Islamic law)

**LUẬT
XÃ HỘI CHỦ NGHĨA**
(Socialist Law)

Bản đồ hệ thống luật các nước

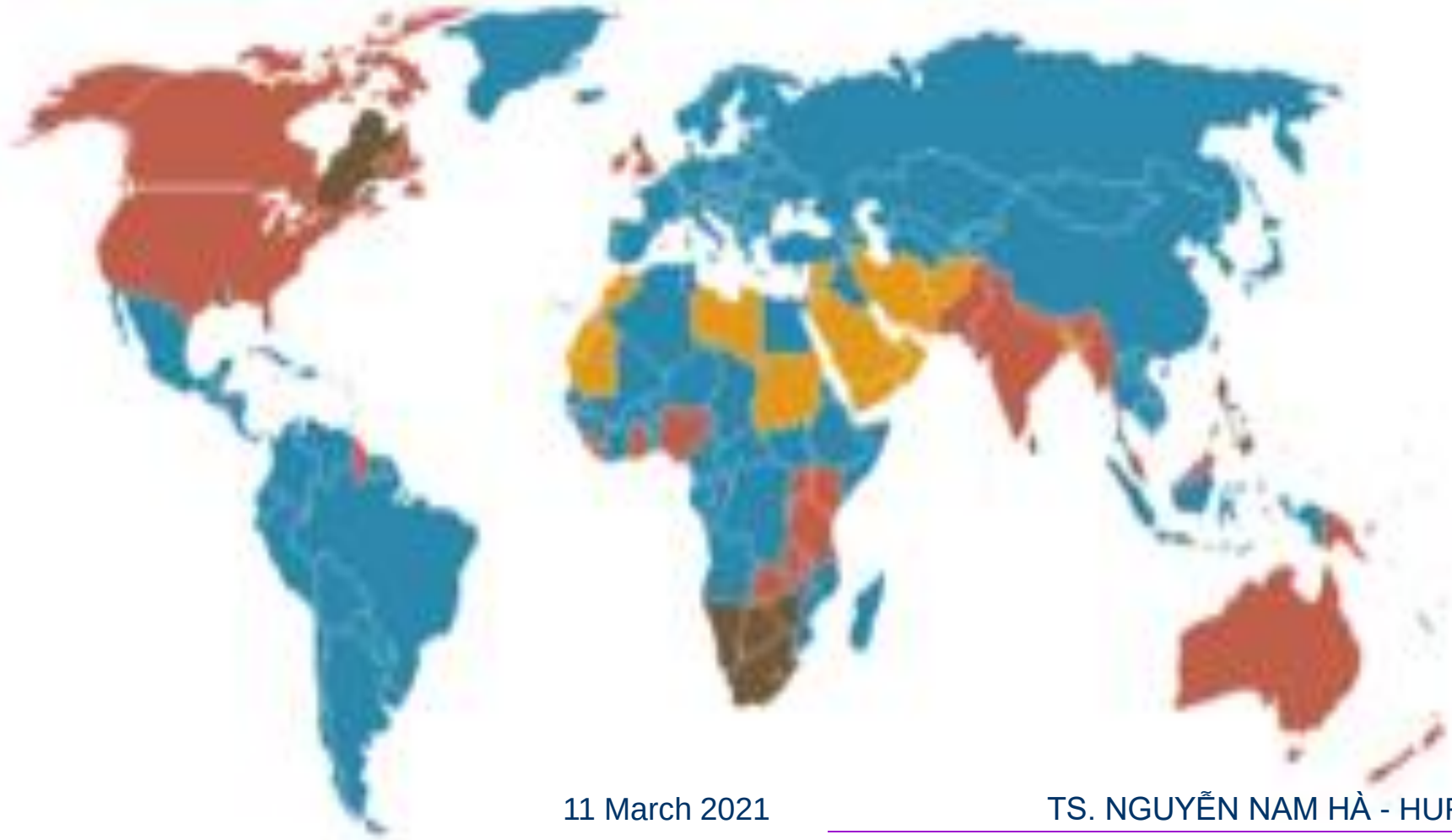
Dân luật

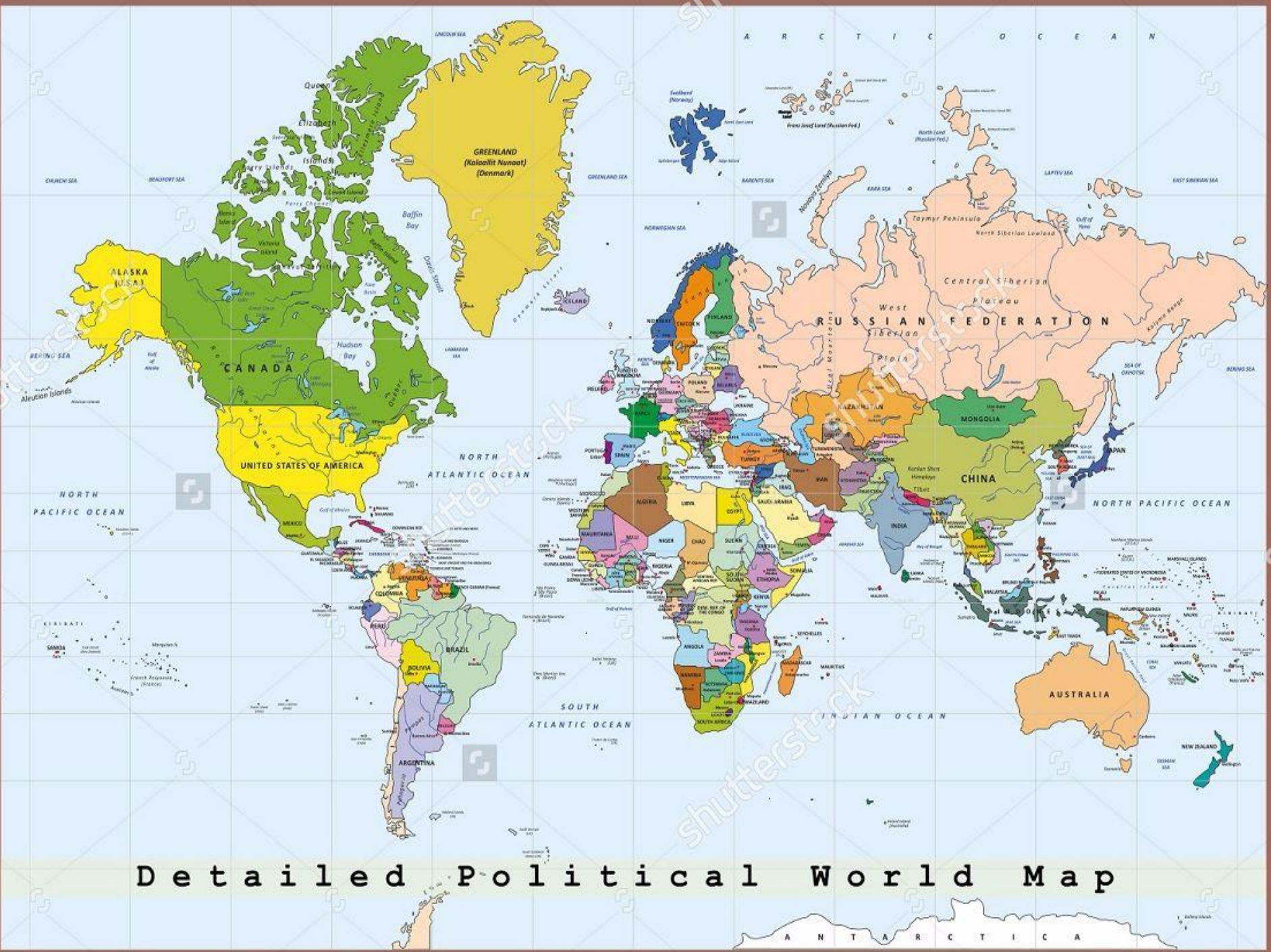
Thông luật

Tập quán pháp

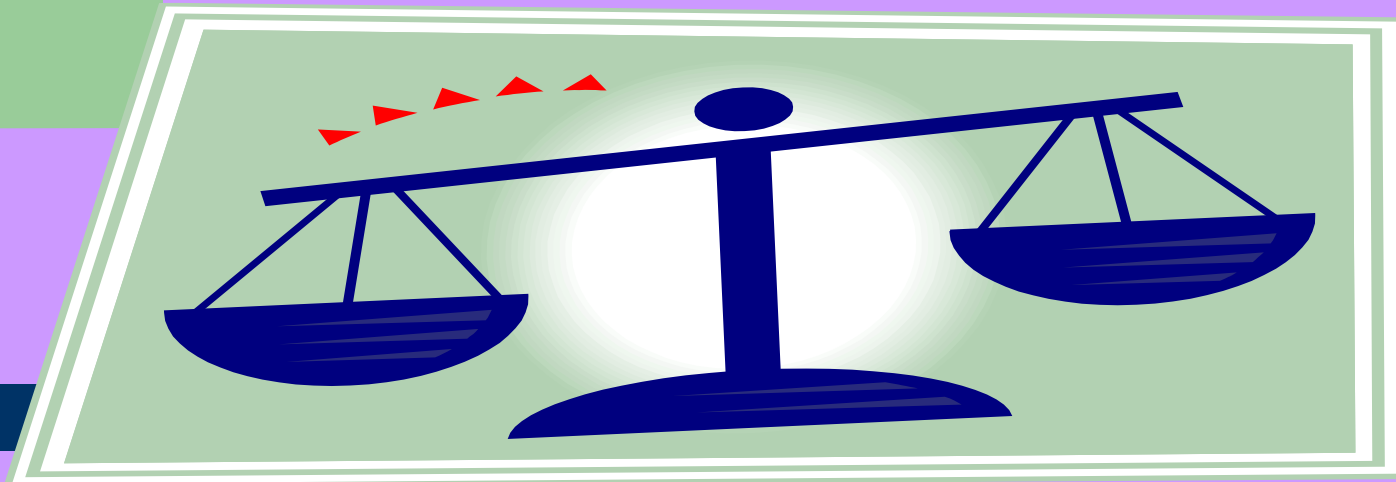
Hỗn hợp Dân luật + thông luật

Luật Hồi giáo

Detailed Political World Map

Kết thúc bài 2